

FRANCESC RAVENTÓS

Economista

“El canvi és vital. Hem d'aconseguir ser feliços amb menys”

SARA GONZÁLEZ

Optimista Francesc Raventós (1939), economista, un dels pares del sistema sanitari espanyol, extinent d'alcalde de Barcelona i membre del COI el 1992, alerta que estem “orfes” de model econòmic i social, però creu que els joves seran la palanca del canvi

El planeta Terra es desinfla com si fos un globus punxat, però Francesc Raventós creu que encara s'està a temps de posar-hi un pegat i, fins i tot, d'insuflar-hi aire nou. Aquest economista de dilatada trajectòria va més enllà dels números al seu llibre *Un futur incert. Economia, geopolítica i governança mundial en el segle XXI* (La Magrana) i reclama un capitalisme humanista que allunyi la societat de l'abisme del consum insostenible al qual ara està abocada.

Esgotament del capitalisme, dels recursos naturals, una bretxa social que s'eixampla... ¿Serem a temps d'evitar la tragèdia?

Les tendències són clares i anem cap al desastre. Si volem tornar a un model de consumisme sense límits que es basa a créixer, créixer i créixer, segur que acabarem malament. Al ritme que creix l'economia en general, d'aquí 50 anys s'hauria de produir cinc vegades més del que estem produint ara i no hi ha recursos naturals ni energies per a això. Per tant, depèn dels humans, de si ens posem d'acord per canviar el model de societat i consum. Si no ho fem, ens estamparem.

Quin poder té la gent per girar el mitjà?

Hem de posar en marxa una pressió davant els governs perquè corregixin el rumb que s'està prenent. Però que els governs sols no ho faran i els interessos econòmics encara menys. Hem de guanyar el debat ideològic i així podrem transformar-ho tot. Si el model ens porta al precipici, hem de canviar-lo i imposar un consum més responsable.

¿El moviment dels indignats pot ser un bon inici per a aquest canvi?

En part sí. El seu problema és la dispersió de propostes, s'han de vertebrar. Han de ser concretes, perquè, si no, quedaran en res malgrat que algunes hagin començat a ser acollides per alguns partits. Per ara és un embrió, un model de protesta però no de proposta. Hi ha molta gent indignada que no va a plaça de Catalunya i que també vol un canvi de model.

Cal ser antisistema?

No crec en els antisistema perquè només anant en contra de les coses no dissenyen cap proposta. Crec que hem de reformar el model de societat que tenim per diverses vies, per exemple amb una globalització més social, un capitalisme més humà, la unió dels països per resoldre els problemes comuns com els econòmics o el domini del sistema financer sobre la democràcia i garantir un mínim de dignitat humana.

Havent estat tinent d'alcalde de Barcelona pel PSC, ¿no troba que ha contribuït a aquest model que ara creu que ha de canviar?

La socialdemocràcia ha fet grans aportacions en la millora de la situació general, però ha jugat al mateix joc que el capitalisme. Per tant, s'ha de reformular. A hores d'ara estem orfes de model i en necessitem un de nou que no sigui el capitalisme liberal. Utilitzem massa el PIB. Hem de trobar altres indicadors que mesurin el benestar humà.

¿Els anomenats països BRICS, com la Xina, tindran un paper clau en el canvi de model?

El gran problema és que, de moment, intenten reproduir el model d'Occident, que es basa en més consum, més producció i més energia. Per tant, tenen un mal referent, perquè aquí hem viscut molt bé gràcies als préstecs dels països pobres, cosa que és un contrasentit.

Vostè també planteja que com més serem menys riurem.

Actualment som set mil milions de persones al món i segons l'ONU el 2050 serem 2.300 milions més. La classe mitjana dels països emergents creixerà i voldrà viure com han viscut fins ara els occidentals, amb més consum i demanda. La meitat de la població mundial viu actualment amb 1,5 dòlars al dia, però tots miren la televisió. Arribarà un moment en què no hi haurà de tot per a tothom, i això pot portar conflictes bèl·lics importants.

¿De debò que la raça humana està en perill de desaparició?

Si comencen a haver-hi guerres pels recursos com l'aigua... Però jo no vull ser catastrofista, cal entrar en el terreny constructiu, canviar el model de consum perquè sigui més just. Els béns materials són importants, però també l'educació, la llibertat, la democràcia.

¿No és una mica utòpic tot plegat?

També en el seu moment va ser una utopia que la dona pogués votar. A més, el canvi és vital, una necessitat. Canviar la manera de pensar, i veure que podem ser feliços amb menys.

Com comencem?

La palanca del canvi la tenen, sobretot, els joves. Ells saben prou a quin futur s'enfronten si no es canvia el model.

I en tot aquest procés quin paper hi juguen els mitjans?

Són cabdals per canviar els models culturals que ens han inculcat. Els partits polítics són molt sensibles a la pressió social, i aquesta pressió es pot exercir a través dels mitjans i internet. Els joves dominen les xarxes socials i l'important és que facin propostes, no n'hi ha prou dient que això és un desastre.

Per què ha escrit aquest llibre?

Per aclarir-me jo, perquè estava molt confós sobre què s'havia de fer per sortir d'aquest atzucac.

Raventós avisa al seu llibre que el model de consum actual és insostenible des del punt de vista social, econòmic i ecològic. FERRANFORNÉ

un autor

TONI JUDE

un color

VERD

un número

7